

A Közlöny alapítója a Szabodkai Piacok KKV. Kiadja és nyomtatja a Grafoprodukt Nyomdaipari Vállalat. Felelős szerkesztő: Savo Duvnjak. Magyar nyelvű fordítás: Mácsai Tibor.

Az Igazságügyi és Önkormányzati Minisztérium végzésével 3186. sorszám alatt bejegyezve a tájékoztatási eszközök nyilvántartásába.

Szabodkai Piacok KKV, 24000 Szabodka, Đuro Đaković 23/I., tel.: 024/555-013, www.supijace.co.rs, e-mail: direkcija@supijace.co.rs

A szerbiai piacok napjai Pancsován

Tavaly júniusban Szabodka a Szerbiai Piacok Ügyviteli Közössége még egy jelentős rendezvényének a házigazdája volt. A szabodkai Gazdasági Vásárral egyidejűleg a sugárúti sétány egy részén megtartották a szerbiai piacok negyedik alkalommal megrendezett napjait. A házigazda a Tržnica Rt. volt, a rendezvényt pedig támogatta a Szabodkai Piacok KKV, Szabodka Város önkormányzata és a Hagyomány Ízei Egyesület is.

A szerbiai piacok napjai elnevezésű rendezvényt idén ötödik alkalommal június 10-e és 12-e között Pancsova központjában rendezik meg, a házigazda pedig a Zelenilo KKV lesz. Ez a rendezvény azt a célt szolgálja, hogy egész Szerbiából bemutassa a piaci kínálatot, ami azért is jelentős, mert a szerbiai piacokon értékesítik a teljes zöldség- és gyümölcstermés 20 százalékát.

A Szabodkai Piacok KKV kéri azokat a bérlőket, akik szeretnének részt venni a szerbiai piacok napja elnevezésű rendezvényen, hogy jelentkezzenek legkésőbb folyó év május 15-ig.

Bérlői számára a Szabodkai Piacok KKV díjmentesen teszi lehetővé valamelyik ottani árusítóhely használatát.

A piacok ünnepi munkaideje

Az idén egybeeső húsvéti és május elsejei ünnepek miatt munkaszüneti nap lesz április 29-e és 30-a, valamint május 1-je, 2-a és 3-a.

A húsvéti ünnepek péntektől, április 29-től hétfőig, május 2-ig tartanak.

A május elsejei ünnepek két naposak, 1-je és 2-a, de mivel az első nap vasárnapra esik, ezért a következő nap, vagyis május 3-a is munkaszüneti nap lesz.

A Szabodkai Piacok KKV igazgatása alá tartozó összes piac ezeken a napokon ünnepi nyitva tartással üzemel, vagyis reggel 5,30-tól 13,00 óráig.

Kívánjuk, hogy a pravoszláv húsvéti ünnepek minden bérlőnknek és Szabodka minden polgárának hozzanak jólétet, békét és összetartást családtagjaik és barátaik körében.

KRISZTUS FELTÁMADT!

A Szabodkai Piacok KKV dolgozói közöossége

A piacok a vásárlók igényeihez alkalmazkodnak

Április 7-én és 8-án Palicson tartották meg a térség piaci tevékenységével foglalkozó II. nemzetközi konferenciát, amelyen Szerbiából, Magyarországról, Macedóniából, a Bosznia és Hercegovinai Föderációból valamint a boszniai Szerb Köztársaságból vettek részt a piacigazgatóságok képviselői.

Ilinka Vukoja

Ügyviteli Közössége Igazgatóbizottságának elnöke.

Nagyon hasznos és érdekes volt meghallgatni a más országból érkező kollégákat, hogy milyen gondokkal küszködnek, hiszen azok hasonlóak a mieinkhez. Jó volt az is, hogy megismerkedhettünk a különböző fejlesztési projektekkal, amelyeket a szerbiai és a térség piacigazgatóságai készítettek elő.

Azért gyűltünk össze, hogy tapasztalatot cseréljünk, hogy beszéljünk a fejlesztési projektekről, megvitassuk, hogyan kell alkalmazkodnia a piaci tevékenységnek a XXI. század kihívásaihoz, milyen megfizetési rendszert alkalmaznak, milyen áralakítási politikákat folytatnak az egyes vállalatok – emelte ki **Ilinka Vukoja**, a Szabadkai Piacok KKV igazgatónöje, a Szerbiai Piacok

Májusban fejezzük be és tesszük közzé az első nemzeti szintű felmérést illetve annak eredményeit a piaci vásárlók véleményéről, álláspontjáról, amelyet szerbiai 10 legnagyobb városában több ezer polgár bevonásával végeztünk. A felmérést Szabadkán is elvégeztük, s nagy figyelemmel fogjuk kiértékelni a kapott eredményeket. Nagyon fontos tudnunk, hogy mit gondolnak manapság a vásárlók a piacokról, esetleg mit hiányolnak, milyen javaslataik vannak ügyvitelünk előmozdítása érdekében. A Szabadkai Piacok KKV idén is, és az elkövetkező években is tovább fejleszti, korszerűsíti a piaci árusítás feltételeit, s lehetőségeihez mérten igyekezni fog megfelelni az idők szavának. Szolgáltatásainkkal alkalmazkodnunk kell mind a bérlok, mind pedig a vásárlók igényeihez – hangsúlyozta Ilinka Vukoja.

A régióbeli piaci tevékenységgel foglalkozó nemzetközi konferencia résztvevői szabadkai illetve palicsi tartózkodásuk során ellátogattak a Harcosok sorakozója lakótelepen működő Zöldike piacra. Elégedetten mutathattuk meg kollégáinknak az új tejszarnokot és cseréltünk véleményt a romlandó áruk piaci értékesítésének a gyakorlatáról - mondta Ilinka Vukoja. Abban mindenki egyetértett, hogy az ilyen jellegű beruházások illetve a piacok korszerű berendezésekkel történő felszerelése elkerülhetetlen, ha bérloinknak jó munkafeltételeket, vásárlóinknak pedig azt kívánjuk lehetővé tenni, hogy közvetlenül a termelőktől szerezzék be a biztonságos és egészséges élelmiszereket.

A kétnapos palicsi összejövetel során ülést tartott a Szerbiai Piacok Ügyviteli Közösségének Közgyűlése és Igazgatóbizottsága is, amelyen megvitatták és elfogadták a tavalyi munkáról szóló jelentést valamint az idei munkaprogramot.

Legnépesebb a macedón küldöttség volt

Daniela M. Vasilevska

A térség piaci tevékenységéről szervezett II. nemzetközi konferencián a macedón küldöttség volt a legnépesebb.

Amellett az érv mellett, hogy szükség van az ilyen jellegű regionális együttműködésre, mi sem szól jobban, mint hogy a szabadkai konferencián Macedóniából 7 piacigazgatóság képviselője vett részt. Hiszem, hogy a már előkészített együttműködési megállapodás elfogadását követően együttesen fogunk munkálkodni egy regionális tömörülés megalakításán is, hogy a Piacok és

Nagybani Piacok Világszervezetének a részévé válhassunk, s így sikerebben kísérhetjük figyelemmel a tevékenység fejlődésének irányait szerte a világban – mondta **Daniela Mihajlovszka Vaszilevszka**, a Macedón Gazdasági Kamara keretében működő Kommunálisügyi Egyesület piaci csoportosulásának titkára.

Rövidesen módosításul és kiegészül a kommunális tevékenységekről szóló törvény

A Szerbiai Piacok Ügyviteli Közösségének egyik prioritása a törvénykezés lesz, ezért a Közösség a Szerb gazdasági Kamarával együttműködve figyelemmel kíséri a piaci tevékenységet is szabályozó kommunális tevékenységről szóló törvény módosításával és kiegészítésével kapcsolatos aktivitást.

Tatjana Petrić Ercegović

A törvényhozás az a terület, amellyel az elmúlt években a legtöbbet foglalkoztunk – mondta **Tatjana Petrić Ercegović**, a SZGK Kommunálisügyi Ágazati Bizottságának titkára a kamara és a piaci tömörülés eddigi együttműködéséről.

Most azokon a kísérő dokumentumokon dolgozunk, amelyek bezárják a tevékenység szabályozásának körét, s amelyek megvitatásához azonnal hozzálátunk, amint elfogadják a kommunális tevékenységekről szóló törvény módosítását és kiegészítését. Arra számítunk, hogy az új kormány megalakítását követően ez a jogszabály gyorsan bekerül a képviselőházi eljárásba. Az a közös célunk, hogy szabályozzuk ezt a tevékenységet, hogy a vállalatok számára lehetővé tegyük a zavartalan fejlődést. A Szerbiai Piacok Ügyviteli Közössége kidolgozta a piacokról és nagybani piacokról szóló törvény javaslatát is, amely kiváló alapul szolgál ennek a tevékenységnek a lezárásához – mondta Tatjana Petrić Ercegović.

SuSajam 2016 - szabadkai Nemzetközi és Regionális Vásár

A kiállítók május 23-ig jelentkezhetnek

A Szabadkai Piacok Kommunális Közvállalat Szabadka Város önkormányzatával és a szabadkai Körzeti Gazdasági Kamarával együttműködve 2016. június 2-a és 4-e között a Sportcsarnokban rendezi meg a jubiláris, **10. Nemzetközi és Regionális Vásárt SuSajam 2016** elnevezéssel.

A X. Nemzetközi és Regionális Vásár központi témája az élelmiszer és élelmiszeripar lesz. A vásár alatt a programban szerepelnek hazai és külföldi szakemberek előadásai, a szervezők pedig a kiállítók számára lehetővé teszik, hogy saját termék- és szolgáltatás-bemutatókat, kóstolókat és egyéb szakmai programokat rendezzenek.

A kiállítók és résztvevők számára a jelentkezési határidő 2016. május 23-a, a Szabadkai Piacok KKV pedig arra kéri az érdeklődőket, hogy mielőbb jelentkezzenek, amennyiben megszeretnék kapni a 25-40 százalékos kedvezményt.

Az érdeklődők a jelentkezési lapokat és minden további információt megtalálhatnak a vásár hivatalos honlapján, a www.suboticasajam.rs címen, illetve az információkat megkaphatják a Szabadkai Piacok KKV Igazgatóságán (Szabadka, Đuro Đaković u. 23/1.), illetve a +381 (0)24 555 013-as telefonszámon, vagy a direkcija@supijace.co.rs és a suboticasajam@gmail.com e-mail címen.

MEGEMLÉKEZÉSÜL

Szomorúan és sajnálattal értesítjük a Közlöny olvasóit, hogy a Szabadkai Piacok KKV sokéves bérelője elhunyt életének 85. esztendejében.

Barát Jenő
(1931 – 2016)

Nyugodjon békében!

SZEMÉSZETI SZALON

optika és rendelő

551-045

Szabadka
Makszim Gorkij u. 20

A FŐPOSTÁNÁL

Amit talán nem tudtak – piaci kínálat más szempontból

A PARADICSOM

A paradicsom (latinul *Solanum lycopersicum*) a burgonyafélék családjába tartozó növény, közeli rokonságban áll a dohánnyal, a burgonyával, a padlizsánnal és a paprikával. Hazájában élő növény, de a mérsékelt égövben egyéves növényként termesztik. A gyümölcsök közé tartozik, de a konyhában zöldségféléként használják.

Energiatartalma, tápértéke és gyógyhatása miatt kedvelt salátaként, táplálékként és öntetként egyaránt. Idényjellegű zöldségféle, májustól októberig termelik, de ma már a fóliasátraknak köszönhetően egész évben szerepel a piacok kínálatában.

Piros színe a likopinből ered, amely sajátos antioxidáns tulajdonságokkal rendelkező karotinoid. Segít a szabadgyökök lebontásában, óvja a bőrt, emiatt ajánlatos napozás alatti fogyasztása. Megállapították, hogy segít megelőzni a prosztata daganatos megbetegedését, ami miatt a férfiaknak különösen ajánlott a fogyasztása. A paradicsom fehérjékben is gazdag, béta karotint, növényi zsírokat, A, B, C, D, és K vitamint tartalmaz, az ásványok közül pedig vasat, káliumot, kalciumot, magnéziumot, nátriumot és foszfort.

Termesztése

A világban évente 126 millió tonna paradicsomot szüretelnek le, 45 millió tonnával többet, mint a második legnépszerűbb gyümölcsből, a banánból (81 millió tonna). Az alma található a 3. helyen 55 millió tonnával, majd ez után következik csak a narancs, a görögdinnye és a földieper. Európában Olaszország, Spanyolország, Görögország és Hollandia a legnagyobb paradicsomtermelő. Az Európai Unió országaiban évente 17 millió tonnát termesztnek belőle, ami a világ össztermelésének mintegy 13 százaléka. A maga 31 millió tonnájával Kína a világ legnagyobb paradicsomtermelője.

A paradicsom szabadtéri termesztését nagyban befolyásolják az éghajlati viszonyok, elsősorban a hőmérséklet, és csak fagymentes időszakban termesztethető. A vetéstől az első érett paradicsom leszedéséig 90-110 napra van szükség. A hozam a termés kialakulásának időszakától és az akkori hőmérsékletektől függ. A zöld termések, ha csak 2-3 napot vannak is kitéve 5°C alatti hőmérsékletnek, többé már nem tudnak beérni.

A paradicsom szinte minden talajon megterem. Számára a legjobb mégis a könnyű, szellős, jó vízáteresztő képességű, humuszban gazdag talaj. A paradicsomot vetésforgóban kell termesztetni, mert monokultúrában a hozamok akár 30-40 százalékkal is csökkenhetnek. A vetésforgóban a paradicsom kerül az első helyre, mivel jól reagál az állótrágyával dúsított talajra. Ugyanazon a területen 3-4 évenként szabad ismét termesztetni. A paradicsom előveteményei közül a legjobbak az élő füvek, a pillangósvirágúak, a zöldségfélék közül pedig a borsó, a hagyma és a káposzta.

Eredete

A paradicsom Dél-Amerikából származik. Genetikai bizonyítékok vannak arra, hogy őse egy apró, zöld termést hozó lágyszárú növény volt, amely a perui hegyekben nőtt. Ebből a korai burgonyaféléből tucatnyi ma ismert paradicsomfajta fejlődött ki. Ebből az egyiket, a *Solanum Lycopersicum*-ot Mexikóba vitték, ahol az ottani őscivilizáció tagjai táplálékként használták.

Azt regélik, hogy Cortés spanyol hódító hozta Európába a paradicsom első kis sárga terméseit, miután elfoglalta az azték Tenochtitlán városát (a mai Mexikóvárost), viszont egyes jelekből meg arra lehet következtetni, hogy a paradicsomot még korábban, Kolumbusz Kristóf fedezte fel, 1493-ban. Az európai írásos emlékek közül először 1544-ben említi Pietro Andrea Mattioli olasz

orvos és botanikus, aki a gyümölcsöt pomo d'oro-nak nevezte el, aminek a jelentése aranyalma.

Gyógyhatása

Bőséges likopin és C-vitamin tartalmának köszönhetően a szakemberek szerint az öregedés elleni tápláléknak számít. Ez a két összetevő közismerten nagy szerepet játszik a szabadgyökök lebontásában, miközben a likopinnek köszönhetően a szövetek fiatalok és rugalmasak maradnak, a C-vitamin pedig antioxidánsként erősíti az immunrendszert és óvja a szervezetet a fertőzések-től és a meghűléstől.

A kutatások szerint leghatékonyabb a leve, mert szabályozza az anyagcserét, erősíti a szervezet ellenálló-képességét és vízajtó hatása is van. Ha nem sós, csökkenti a vérnyomást, javítja a vérképet mivel csökkenti a vérszegénységet, szabályozza az emésztést, hatékony a máj- és a hasnyálmirigy megbetegedései és a reuma ellen. Természetes gyógyszer az öregedés, a köhögés, a tüdőbetegségek és a húgyszervi megbetegedések ellen. A paradicsomlé csökkenti a rossz koleszterin szintjét, ezzel együtt pedig óvja az érfalakat annak lerakódásától is. Segíti a vörös vörsejtek képződését, a hasnyálmirigy szabályos működését, ami miatt előnyös az anémiások és cukorbetegség számára.

Tudományos kutatások bizonyítják, hogy a paradicsomlé csökkenti a trombociták ragadását, megakadályozva ezzel a trombózist, különösen a 2-es típusú cukorbetegségknél.

Kerti munkák naptára MÁJUS

- gyomtalanítás a kikelt zöldségfélékben
- a paradicsom, a burgonya, az uborka és a káposzta lisztharmat és más növényi betegségek elleni védelme
- a burgonyabogár-fertőzés figyelemmel kísérése, a lárvák kikelésekor permetezés
- a növények fejtrágyázása, öntözése, kapálása
- a bab, az uborka, a görögdinnye, a sárgadinnye, a csemegekukorica... vetése
- a paprika, a paradicsom, az uborka, a görögdinnye, a sárgadinnye, a padlizsán és a zeller ültetése
- a kelkáposzta, a saláta, a spenót, a borsó szüretelése, a sárgarépa és az újburgonya felszedése

JÚNIUS

- a paradicsom, a burgonya, az uborka és a káposzta lisztharmat és más növényi betegségek elleni védelme
- a paprika baktériumos levél- és termésfoltossága, hervadás, lisztharmat, termésűcs-rothadás, levéltetvek elleni védelme
- a görögdinnye védelme a fuzáriumos hervadás ellen
- a növények fejtrágyázása
- a káposzta, kelkáposzta, karfiol, karalábé, saláta, spenót, hónapos retek, újhagyma, korai sárgarépa szedése
- talaj-előkészítés, a retek, saláta, zöldbab, cékla, fehér-gyökér, pasztinák, póréhagyma vetése.